

РЕЗОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЕГЕНЕВЕ ЗДОРОВ'Я БЕЗ БАР'ЄРІВ: КЛІНІЧНІ РІШЕННЯ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ СТРАТЕГІЇ У ДІАГНОСТИЦІ, ЛІКУВАННІ Й ПІДТРИМЦІ ЛЮДЕЙ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ ТА ІНШИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЛЕГЕНЬ»

4-5 серпня 2026 року, м. Київ, Україна

4-5 серпня 2026 року в Києві відбулася міжнародна науково-практична конференція «**Легеневе здоров'я без бар'єрів: клінічні рішення та міждисциплінарні стратегії у діагностиці, лікуванні й підтримці людей з туберкульозом та іншими захворюваннями легень**».

Конференція була організована ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України» (ДУ «ННЦ ФПА НАМНУ») в партнерстві з Міністерством охорони здоров'я (МОЗ) України, ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», Національним університетом охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика та PATH.

Метою конференції було поєднання сучасних міжнародних рекомендацій, українського клінічного досвіду, наукових досліджень, інноваційних технологій і практичних рішень у галузі сучасної фтизіопульмонології.

Захід був акредитований у системі безперервного професійного розвитку: **№ БПР 1030871; 9,5 бала БПР за участь і 15 балів за усну доповідь**. Цільову аудиторію становили фахівці широкого спектра спеціальностей – від фтизіатрії та пульмонології до сімейної медицини, інфекційних хвороб, бактеріології, радіології, ендоскопії, торакальної хірургії й організації охорони здоров'я.

Додатково: формат, організація та міжнародне партнерство

Конференція відбулася онлайн на професійній науково-освітній платформі **National TB Hub**, що забезпечило пряму трансляцію та подальший доступ до матеріалів. Провайдером БПР № 2338 виступила ДУ «ННЦ ФПА НАМНУ». Захід проведено за сприяння проєкту «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні», що фінансується урядом США та реалізується PATH.

Міжнародне партнерство було інтегроване безпосередньо в наукову програму. За підтримки проєкту представлено:

- децентралізований скринінг туберкульозу (ТБ) з використанням портативної цифрової рентгенографії та штучного інтелекту (ШІ) – досвід Горохівської громади;
- інтеграцію PACS і ШІ в діагностику патології органів грудної клітки – досвід Чернігівської області;
- сучасні вимоги та передові практики інфекційного контролю при ТБ.

Отже, конференція поєднала міжнародні рекомендації з конкретними прикладами їх адаптації та впровадження в українській системі охорони здоров'я.

1. Сучасне легеневе здоров'я потребує міждисциплінарного підходу

Сучасна допомога при ТБ, післятуберкульозних змінах, бронхообструктивних, інтерстиційних, інфекційних й онкологічних захворюваннях легень потребує інтеграції експертизи різних спеціальностей і комплексних діагностичних і лікувальних стратегій.

Програма конференції охопила весь клінічний маршрут – від профілактики та раннього виявлення до диференційної діагностики, лікування, хірургічних рішень, відновлення й довгострокового збереження легеневого здоров'я.

Додатково: структура наукової програми

Шість тематичних сесій послідовно охопили міжнародні стратегії та раннє виявлення ТБ, складну диференційну діагностику, інноваційне лікування, цифровізацію та ШІ, а також широкий спектр інших захворювань легень.

Такий формат дав змогу розглянути легеневе здоров'я не як сукупність окремих нозологій, а як безперервний клінічний маршрут людини.

2. Міжнародна експертиза має бути інтегрована в клінічну практику

Однією з ключових переваг конференції став винятково високий рівень експертного складу, який об'єднав провідних українських і міжнародних фахівців – від клінічних дослідників і практичних лікарів до експертів глобального здоров'я, міжнародної політики, доступу до інноваційних препаратів і розвитку систем охорони здоров'я.

Глобальну експертизу представили **Гунта Дравніце** й **Іден Мендоса-Хайсі**, які мають значний досвід реалізації міжнародних програм, розвитку систем охорони здоров'я, моніторингу, оцінювання та професійного розвитку.

Інноваційне лікування ТБ було представлено експертами **TB Alliance – Сандіпом Джунеджею, Салахом Форайдою** й **Марією Дяченко**, чий досвід охоплює нові схеми лікування, клінічні дослідження та стратегії забезпечення сталого доступу до інноваційних препаратів.

Ліга Кукша, керівниця Центру співпраці зі Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) із досліджень і підготовки фахівців у галузі ТБ з множинною лікарською стійкістю, представила міжнародний досвід ведення лікарсько-стійкого ТБ та післятуберкульозного захворювання легень.

Івета Озере, латвійська педіатриня та пульмонологиня із 41-річним досвідом, представила сучасні підходи до своєчасного виявлення й амбулаторного лікування ТБ у дітей відповідно до рекомендацій ВООЗ.

Отже, міжнародний компонент конференції забезпечив **не лише обмін досвідом, а й безпосереднє поєднання міжнародних підходів із практичними клінічними та програмними рішеннями в Україні.**

3. Українська фтизіопульмонологічна школа має потужний науковий і клінічний потенціал

Конференція продемонструвала високий рівень української наукової та клінічної експертизи.

Юрій Фещенко, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, представив багаторічний досвід у фтизіатрії, пульмонології, клінічній фармакології та організації охорони здоров'я.

Яна Терлеєва, координаторка національної програми протидії ТБ й експертка МОЗ України, представила актуальні епідеміологічні та програмні дані й багаторічний досвід розвитку національної відповіді на ТБ.

Наталія Литвиненко, докторка медичних наук, міжнародно визнана експертка з лікарсько-стійкого ТБ та керівниця National TB Hub, поєднує наукову, клінічну й освітню діяльність і міжнародні наукові проекти; на конференції представила сучасні підходи до нетуберкульозних мікобактеріальних захворювань легень.

Сучасну експертизу у фтизіопульмонології представили **Микола Островський, Ярослав Дзюблик, Євгенія Меренкова** та **Віталій Побережець** – у сферах хронічного обструктивного захворювання легень, бронхоектатичної хвороби, інтерстиційних і бронхообструктивних захворювань, а також цифрових технологій і ШІ.

Марина Погребна та **Любомир Процик**, старші наукові співробітники й національні експерти з ТБ й інших захворювань легень, представили сучасні підходи до оцінювання результатів лікування ТБ та саркоїдозу. Марина Погребна має 25-річний досвід ведення людей з ТБ, проведення наукових досліджень і професійного навчання лікарів.

Олена Речкіна, докторка медичних наук, керівниця відділення дитячої пульмонології й алергології ДУ «ННЦ ФПА НАМНУ», представила сучасні підходи до діагностики та лікування синдрому кашлю в дітей.

Торакальну хірургію представили **Олександр Терешкович, Ігор Калабуха** та **Євген Маєтний**, які висвітлили

І КОНФЕРЕНЦІЯ

сучасні підходи до хірургічного лікування патології органів дихання, включно з бойовою травмою, хірургією ТБ та ранньою інвазивною діагностикою утворень легень.

Отож конференція продемонструвала поєднання потужної української наукової школи, клінічного досвіду та сучасної міжнародної експертизи.

4. Від точної діагностики – до персоналізованого клінічного рішення

Програма продемонструвала комплексний підхід до діагностики – від активного виявлення та профілактики ТБ до мікробіологічної, променевої, ендоскопічної та хірургічної діагностики.

Олеся Медведєва представила оновлення щодо виявлення та профілактики ТБ, поєднуючи клінічний досвід, операційні дослідження й участь у розробленні галузевих стандартів. **Ірина Псюк** представила досвід активного рентгенологічного скринінгу ТБ й інших захворювань легень у Горохівській громаді. **Роман Колесник** представив сучасні рекомендації щодо інфекційного контролю при ТБ.

Мікробіологічну експертизу представила **Анна Барбова**, національна експертка з мікробіологічної діагностики ТБ; радіологічну – **Олег Горошенко**, головний радіолог і керівник розвитку радіологічної служби; ендоскопічну – **Віктор Бичковський**, завідувач відділення ендоскопії ДУ «ННЦ ФПА НАМНУ».

Отже, конференція продемонструвала, що **інтеграція різних діагностичних і клінічних компетенцій**

є основою своєчасного й обґрунтованого рішення, особливо у складних випадках і за коморбідності.

5. Цифрові технології та ШІ мають працювати на якість клінічного рішення

Окрема сесія була присвячена ШІ й сучасним інформаційним платформам для діагностики, лікування та професійного навчання.

Юлія Дудко представила досвід інтеграції PACS і алгоритмів ШІ в діагностику патології органів грудної клітки в Чернігівській області.

Олексій Косивченко продемонстрував можливості генеративних моделей, NLP та ML для освітніх і адміністративних процесів, зокрема prompt engineering у медицині.

Наталія Литвиненко представила National TB Hub як сучасну платформу професійної освіти.

Учасники відзначили потенціал цифрових технологій і ШІ для **підтримки клінічних рішень, підвищення доступності діагностики, оптимізації робочих процесів і розвитку професійної освіти** за умови їх належної інтеграції в клінічну практику.

6. Людиноцентричність є невід'ємною складовою ефективної допомоги

Сучасна протитуберкульозна допомога має враховувати не лише медичні результати, а і якість життя, психологічний стан, соціальні потреби та досвід людини.

Юлія Сенько, лікарка-фтизіатр і кандидатка медичних наук із 20-річним досвідом ведення лікарсько-стійкого ТБ, представила найкращі практики підтримки психічного здоров'я людей з ТБ.

Перспективу пацієнтської спільноти представила **Ольга Клименко**, директорка з розвитку TBpeopleUkraine, яка працює над розвитком людиноцентричних моделей протидії ТБ, цифрових рішень та участі спільнот.

Учасники наголосили, що **якість життя, психологічна та соціальна підтримка, залучення пацієнтів і спільнот** мають бути інтегровані в сучасну модель допомоги.

Основні висновки конференції

За результатами наукових доповідей, професійних дискусій і обміну міжнародним і національним досвідом учасники конференції:

1. Підтримують міждисциплінарну та людиноцентричну модель легеневого здоров'я

Визнати міждисциплінарний підхід основою сучасної діагностики, лікування та довгострокового ведення людей з ТБ й іншими хворобами легень – від раннього виявлення й точної діагностики до лікування, відновлення та спостереження після завершення терапії, зважаючи на коморбідність, якість життя, психологічні та соціальні потреби й участь пацієнтів і спільнот.

2. Підтримують прискорене впровадження інновацій і доказових підходів

Наголосити на необхідності швидкого впровадження міжнародних рекомендацій, сучасних методів раннього виявлення та діагностики, інноваційних коротких режимів лікування лікарсько-стійкого ТБ, сучасних лікарських засобів, цифрових технологій і ШІ, а також забезпечення сталого доступу до інновацій та їх належної інтеграції в українську систему охорони здоров'я.

3. Визнають міжнародне партнерство, науку та професійну освіту ключовими рушіями розвитку

Підтримувати подальший розвиток міжнародної співпраці, клінічних і операційних досліджень, безперервного професійного розвитку та сучасних цифрових освітніх платформ як механізмів швидкого перенесення наукових досягнень і міжнародного досвіду в клінічну практику та зміцнення спроможності системи охорони здоров'я.

Стратегічне значення конференції

Конференція «Легеневе здоров'я без бар'єрів» об'єднала в одному професійному просторі міжнародну експертизу, українське професійне лідерство, клінічну практику, науку, інноваційну терапію, сучасну діагностику, цифрові технології, професійну освіту та пацієнтську перспективу.

Її ключовою перевагою став склад експертів, які представляли різні рівні системи охорони здоров'я – від глобальної політики, міжнародних програм і розроблення інноваційних терапевтичних підходів до безпосереднього ведення пацієнтів, лабораторної діагностики, радіології, ендоскопії, хірургії, професійної освіти та підтримки спільнот.

Такий формат створює умови для **швидшого перенесення міжнародних рекомендацій, наукових досягнень та інновацій у реальну клінічну практику** й засвідчує високий професійний потенціал української фтизіопульмонологічної спільноти.

Освітній масштаб і цифрове охоплення

Конференція мала значне професійне й цифрове охоплення: **2495 зареєстрованих учасників, 3685 переглядів прямої трансляції, до 1300 одночасних переглядів, 5900 переглядів матеріалів першого дня та 5600 – другого дня на YouTube-каналі National TB Hub. За результатами участі та тестування видано 1315 сертифікатів.**

Поєднання прямої трансляції, записів і акредитованого БПР забезпечило **продовжений освітній ефект** і доступ до матеріалів після завершення конференції.

Додатковий результат: сучасна освітня модель

Конференція поєднала **акредитовану освіту, живу професійну дискусію, міжнародний обмін досвідом, практичні клінічні приклади, цифрову трансляцію та доступ до записів.**

Ця модель дає змогу не лише отримувати актуальні наукові знання та безпосередньо взаємодіяти з провідними експертами, а й повертатися до матеріалів у зручний час і формалізувати професійне навчання через БПР.

Підсумкове положення

Учасники міжнародної науково-практичної конференції «Легеневе здоров'я без бар'єрів» підтримують подальший розвиток міждисциплінарної співпраці, міжнародного партнерства, доказової освіти, сучасних діагностичних і терапевтичних технологій, цифрових рішень і людиноцентричних моделей допомоги.

Сучасне легеневе здоров'я – це своєчасна діагностика, ефективне лікування, відновлення функції легень, якість життя, доступ до інновацій і безперервна професійна підтримка людини.

«Легеневе здоров'я без бар'єрів» має стати спільною професійною метою **клініцистів, науковців, організаторів охорони здоров'я, міжнародних партнерів, пацієнтських спільнот і всіх фахівців, залучених до збереження здоров'я легень.**

Київ, Україна
5 серпня 2026 року

Інформаційні ресурси

Інформація про конференцію, програму й доповідачів, а також відеозаписи доступні на платформі та YouTube-каналі National TB Hub.